

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

OMAN ÜLKE BÜLTENİ Mart 2010

Resmi Adı	: Oman Sultanlığı
Yönetim Biçimi	: Monarşi
Başkenti	: Muskat
Devlet Başkamı	: Qaboos bin Said al-Said
Sultan'ın Danışmanı	: Shihab bin Tariq al-Said
Nüfusu	: 2.58milyon (% 76 Omanlı, %24 Yabancı) 2006 sayımı
Yüzölçümü	: 309.500 km ²
Başlıca Kentler	: Salalah, Nizwa, Sohar, Sur
Resmi Dili	: Arapça
Para Birimi	: Oman Riyali
Para Kuru	: 1 \$ = 0,3845 OR

GENEL BİLGİLER

✓ Siyasi Yapı

Monarşi ile yönetilen Oman'ın Devlet Başkanlığı görevini Qaboos bin Said al-Said yürütmektedir. 1970 yılında iktidara geçen Sultan Qaboos bin Said, öncelikle Arab ülkeleri ile ilişkileri geliştirerek Oman'ı Arap Devletleri Lig'inin bir üyesi yapmıştır. Ülkenin gelişimi için birçok reform gerçekleştiren Sultan Qaboos, başta İçişleri, Maliye, Savunma ve Petrol Bakanlıklarını kurarak devlet yapısını büyütme ve daha etkin hale getirme yoluna gitmiştir. Hala, Başbakanlık, Savunma, Maliye ve Dışişleri Bakanlığı Sultan Qaboos bin Said'e bağlı çalışmaktadır.

Yasamadan çok danışma niteliğine sahip Oman Konseyi, Meclis el-Şura ve Meclis el-Davla adıyla anılan iki ayrı kanattan oluşmaktadır. Meclis el-Şura seçimle gelen, Meclis el-Davla ise atama yoluyla gelen temsilcilerden oluşmaktadır.

✓ Demografik Yapı:

Oman nüfusunun % 75'ini İbadhi Müslümanları, % 30'unu Sunni ve Şii'ler olmak üzere Müslümanlar ve Hindu'lar oluşturur. Ana dili Arapça olan bu ülke nüfusunu % 24.4'ünü 10 yaş altı, %29.3'ünü 10- 20 yaş arası, %29.0'ını 20-34 yaş arası, %10.2'sini 34-49 yaş arası, % 7.2'sini ise 50 yaş ve üzeri oluşturmaktadır.

Eğitimin ücretsiz olduğu Oman'da okuma yazma oranı 2009 yılında % 81.4 seviyelerine ulaşmıştır. Bunun yanı sıra, 2009 yılında ortalama insan ömrünün 74'e yükseldiği tahmin edilmektedir. Bu durumda Oman'ın, ortalama ömrün en uzun olduğu 93'üncü ülke olduğu görülmektedir.

GENEL EKONOMİK DURUM

Yaklaşık % 50'sini petrol ve doğal gaz gelirlerinin oluşturduğu 53.677 milyar dolar GSYİH'ya ve 23.477 dolarlık kişi başına milli gelire sahip olan Oman Sultanlığı diğer Körfez ülkelerine nispeten küçük bir ekonomiye sahiptir.

	BAE		Oman Sultanlığı		Suudi Arabistan		Katar		Kuveyt	
	2008	2009 (a)	2008	2009 (a)	2008	2009 (a)	2008	2009 (a)	2008	2009 (a)
GSYİH (Milyon \$)	254,394	225,119	54,097	53,677	468,8	415,4	100,407	82,362	148,169	128,999
Ticaret Dengesi	62,949	30,410	17,012	10,965	211,992	93,669	29,777	12,369	64,044	28,931
İhracat (Milyar \$)	239,213	174,946	37,719	29,393	313,446	180,278	54,912	33,257	86,944	49,772
İthalat, (Milyar \$)	176,264	144,536	20,707	18,427	101,454	86,609	25,135	20,888	22,939	20,798
Dış Borç (Milyar \$)	134,656	129,304	7,680	7,565	78,756	72,169	57,916	70,990	36,886	33,140

Kaynak: Economic Intelligence Unit(EIU) Country Profile 2010

a: EIU tahminleri

TEMEL MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER

	2007a	2008a	2009b	2010b	2011b
GSYİH (milyon \$)	41.641	57.087	53.677	60.066	63.352
GSYİH (büyüme, %)	5.8	6.4	2.7	3.9	4.1
Enflasyon (TÜFE, ort.%)	5.9	12.5	5.3	3	1.8
İhracat (milyon \$) fob	24.723	37.713	29.393	35.719	36.548
İthalat (milyon \$) fob	-14.343	-16.656	-18.427	-19.669	-20.829
Döviz Kuru (ort., OR:\$)	0.385	0.385	0.385	0.385	0.385
Döviz Rezervi (altın hariç-milyon \$)	9.523	11.582	12,053	-	-
Dış Borçlar (milyon \$)	5.962	6.879	7.565	8.057	8.562

Kaynak: Economic Intelligence Unit(EIU) Country Report January 2010
a Gerçekleşen b EIU Tahminleri

Oman, 1990 yılından bu yana önemli bir LNG (Sıvılaştırılmış Doğalgaz- Liquefied Natural Gas) ihracatçısı konumundadır. Bununla birlikte Oman'ın son derece kısıtlı (yaklaşık 5.5 milyar varillik petrol, 849.5 milyar metreküplük doğalgaz) petrol rezervlere sahip olduğu bilinmektedir. Fakat 2006 yılında ülkede petrol üretiminin %90'ını, doğal gaz üretiminin tamamı yapan PDO (Petroleum Development Oman) tarafından Oman'ın kuzeyinde ve güneyinde dört yeni petrol sahasının keşfi ile ülkenin toplam petrol üretiminin arttığı tahmin edilmektedir.

Petrol kaynaklarının kısıtlı olması nedeniyle, ileriye dönük benimsenen ekonomi politikaları petrol dışındaki sektörlerin güçlendirilmesi ve çeşitlendirilmesi amacını taşımaktadır. Bu çerçevede, 2020 yılına gelindiğinde petrolün Gayri Safi Yurt İçi Hasıla'daki payının %9'a düşürülmesi, doğal gazın payının %10'a çıkması ve petrol dışındaki sanayi ürünlerinin ise %29 olması hedeflenmektedir.

Diğer bir politika ise genç ve hızla artan nüfusa iş imkanı yaratmak amacıyla çalışanların Omanlı olması yönünde benimsenen politikadır. Petrol ve doğal gaz dışındaki sektörlerin güçlendirilmesi ile beraber yürütülen bu politikanın, bütçede görülen düşüş sebebiyle zarar görmesi beklenmektedir. Oman'ın 2008 yılı bütçe fazlası 273 milyon Oman Riyali iken, bu rakam 2009 yılında 151 milyon Oman Riyali'ne gerilemiştir. Bu duruma sebep olarak düşen petrol fiyatları gösterilmektedir.

Ayrıca ülkede, kamunun ekonomideki ağırlığının azaltılması için özelleştirmeye ağırlık verilmekte, küresel ekonomiyle bütünleşme yönünde ise Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ), Körfez İşbirliği Konseyi ve diğer ülkelerle imzalanan Serbest Ticaret Anlaşmaları sayesinde serbest ticaret kuralları benimsenmektedir.

2000 yılından bu yana DTÖ üyesi olan Oman ekonomisini, yatırım ortamını ve dış ticaret rejimini liberalleştirmek, devletin ekonomideki rolünü azaltmak ve özelleştirmeyi hızlandırmak için çaba sarf etmektedir. Özellikle elektrik, su ve telekomünikasyon sektörlerinde özel sermayenin artan rolü teşvik edilmektedir.

Uzun süre fiyat istikrarına sahip olan Oman'da 1992 yılından 2005 yılına kadar enflasyon oranı %1'i aşmamıştır. Ancak bu oran 2006 yılında %3.2, 2007 yılında %4 olarak gerçekleşmiş ve 2008 yılında da %12.5 oranına yükselerek rekor seviyeye ulaşmıştır. Bu oranın 2009 yılında %5.3'e gerilediği tahmin edilse de Oman standartlarına göre bu oran yüksek kabul edilmektedir. Öngörülen iki yıllık süreçte ise, enflasyonun 2010'da %3'e,

2011'de ise %1.8 seviyelerine kadar azalarak, fiyat istikrarının yeniden sağlanması planlanmaktadır.

Körfez İşbirliği Konseyi:

Körfez bölgesinde istikrar ve ekonomik işbirliği sağlamak amacıyla 1982 yılında kurulan Körfez İşbirliği Konseyi (KİK-Cooperation Council for the Arab States of the Gulf),BAE, Bahreyn, Katar, Kuveyt, Oman ve Suudi Arabistan olmak üzere 6 ülkeden oluşmaktadır. Bu altı ülke arasında 2003'dan bu yana gümrük birliği uygulaması başlatılmıştır. Körfez ülkeleri 2010 yılı itibarıyla daha gelişmiş bir ekonomik entegrasyona gitmeyi, tek pazar uygulamasına ve ortak para birimine geçmeyi hedeflemektedir. Oman Merkez Bankası ise, yaptığı açıklama ile Oman'ın ortak para birimine geçmeyi planlamadığını belirtmiştir.

Gümrük Birliği kapsamında bu altı ülke, istisnalar dışındaki mallar için, diğer ülkelere % 5 gümrük vergisi uygulamaktadır. İstisnalar; gümrük vergisinden muaf ürünler, ikili anlaşmalar uyarınca gümrük vergisine tabi ya da muaf olan ürünler ve % 100 gümrük vergisine tabi olan, tütün, domuz eti ve alkollü içecekler gibi ürünlerdir. Ayrıca her ülkenin ilk etapta Gümrük Birliği uygulaması dışında tutulacak olan ve toplam 417 ürünü kapsayan hassas listesi bulunmaktadır.

Türkiye'nin bu büyük pazardan % 2 gibi küçük bir pay alması elbette son derece yetersizdir. Sürekli büyüyen ekonomileri ve zengin pazarları nedeniyle, Körfez ülkeleri ile daha sıkı ticaret ve yatırım ilişkilerinin kurulması Türkiye için son derece yararlı olacaktır. Bunun için de adı geçen ülkeler hakkında işadamlarının daha fazla bilgi sahibi olmaları gerekmektedir.

TEMEL SEKTÖRLER

✓ Tarım ve Balıkçılık

Oman'ın petrol öncesi temel geçim kaynaklarını oluşturan tarım ve balıkçılığın GSYİH içerisindeki payı petrol sonrası hızla azalarak %2'lere inmiştir. 2007 yılında söz konusu sektörlerin ülke GSYİH'daki payı %1,33'e denk gelmesine rağmen Oman halkının büyük bir kısmının tarım ve balıkçılıkla geçinmesinden dolayı hükümet yeni barajların ve su kanallarının inşası, tarım araç-gereçlerinin, gübrenin ve hayvan yemlerinin ithalinden vergi alınmaması gibi hususlarda halka destek verilmektedir.

Oman'ın kuzeyinde sahil boyunca ve iç vadilerde hurma, lime (misket limon), tütün, domates ve soğan yetiştirilirken, muson yağmurları alan güneydeki dar bir bölgede hindistan cevizi, papaya ve muz üretimi yapılmaktadır.

Ülkede 2007 yılında yaşanan Gonu felaketi nedeniyle balık varlığının önemli bir kısmı kaybedilmiş olup, balık stoğunda eski seviyelere ulaşmanın zaman alacağı belirtilmektedir. Oman sularında bulunan başlıca balıklar ise ton balığı, kerevit, kaya balığı, ıstakoz, sardalye ve karidestir.

✓ Enerji (Doğalgaz ve Petrol)

Oman 1962 yılında petrolü bulmuş ve 1967 yılından itibaren de ihraç etmeye başlamıştır. Oman'da petrol üretiminin %90'ını, doğal gaz üretiminin tamamını yapan PDO'nun hisselerinin %60'ı Oman Sultanlığı'na, %34'ü Dutch/Shell Grubu, %4'ü Total'e ve %2'si Partex'e aittir.

Ülkenin petrol rezervleri diğer petrol ihracatçısı ülkelere göre sınırlı olup, 2007 yılı itibariyle keşfedilmiş petrol varlığı 5,5 milyar varıldır. Günlük 710.000 varil petrol çıkarıldığı göz önünde tutulursa, yeni rezervlerin keşfedilememesi halinde, ülkenin petrol varlığı 20 senelik bir ömre sahiptir. Ancak, günlük petrol üretimi, Occidental firmasının Mukhaiznah'da faaliyet göstermeye başlamasıyla birlikte az da olsa artış göstermiştir. Bunun yanı sıra, petrol rezervlerini artırmak amacıyla Oman hükümeti ve yabancı firmalar arasında dört adet anlaşma imzalanmıştır. Hint Reliance Industries, İrlandalı Circle Oil, İsveçli Gott Oil ve Danimarkalı Odin Energy şirketleriyle varılan uzlaşmalar sonucunda, her firmanın üç yıl süreyle devam edecek keşif çalışmalarına başlamasına karar verilmiştir. Halihazırda, 14 şirket 22 alanda keşif yapmaktadır. Bu aktiviteler sonucunda, PDO kendi rezervlerine 23.08, Occidental ise 6.15 milyon varil ham petrol eklemeyi başarmıştır fakat Oman başta sanayi ve turizm alanlarında olmak üzere çeşitli projelerle petrole bağımlılığını azaltmaya çalışmaktadır.

Üretilen petrolün bir bölümü Oman'da tüketilmek için ayrılırken, geri kalanı ihraç edilmektedir ve Oman 1967'den bu yana gerçekleştirdiği petrol ihracatından elde ettiği kaynakları altyapı yatırımlarına aktarmaktadır.

Oman'dan petrol ithal eden başlıca ülkeler Çin (%32.2), Tayland (%16.8), Japonya (%16.4) ve Güney Kore'dir (%15). Küresel finansal krizi takiben düşen petrol fiyatları, Oman'ın ithalat gelirini ciddi biçimde azaltmıştır. 2009 yılında %22 oranında azalan ihracat gelirinin, 2010 yılında %21 oranında artarak bir miktar toparlanması beklenmektedir.

Oman ekonomisine büyük katkı sağlanması beklenen doğal gaz 1990 yılında keşfedilmiştir. 2006 yılı itibariyle Oman'ın doğal gaz rezervi 795,2 milyar m³ olup; yıllık doğal gaz üretimi 17,2 milyar m³tür. Bu miktarın 9,1 milyar m³lük kısmı ihraç edilmektedir. Diğer yandan, Oman'ın doğal gazı hem sanayi de hem de petrol çıkartmada kullanması doğal gazın ihtiyaca karşılık veremeyeceğini düşündürmektedir. Bu gelişmeler, Oman'ın yeni kaynaklar bulamaması halinde doğal gaz ithal eden bir ülke olabileceğini göstermektedir.

1982 yılında kurulan ORC (Oman Refinery Company) Mina el-Fahal bölgesinde faaliyet göstermekle birlikte Oman'da rafine petrol ürünleri üreten tek şirkettir. Fakat Sohar Bölgesi'nde günde 75.000 varil kapasiteye sahip olacak ikinci bir rafinerinin kurulması çalışmalarına başlanmıştır.

✓ İnşaat Sektörü ve İşbirliği İmkanları

Yabancı şirketler için iyi bir yatırım pazarı olan Oman, inşaat firmaları için de iyi bir saha ve pazar olmuştur. Oman hükümetinin ekonominin çeşitlendirilmesi ve altyapının güçlendirilmesi yönünde izlediği politikalar nedeniyle birçok turizm, sanayi, elektrik, su, karayolu, savunma ve havaalanı projesini yatırım programına alınmıştır.

FINCORP (Şirketler Araştırma Bölümü) raporuna göre, Umman Hükümeti, 2005–2017 yıllarında 40 milyar ABD Dolarlık yatırım yapmayı öngörmektedir. Bu yatırımın 17 milyar ABD Dolarlık kısmı turizme, 21 milyar ABD Dolarlık kısmı sanayiye, 546 milyon ABD Dolarlık kısmı su ve elektrik projelerine, 59 milyon ABD Dolarlık kısmı savunma projelerine ve 784 milyon ABD Dolarlık kısmı da havaalanı yapımı ve genişletme projelerine ayrılmıştır. Büyük ve nitelikli projeler, tecrübe ve büyük makine parkı gerektirdiği için yabancı firmalar tarafından üslenilebilmekte ve söz konusu firmalar bu projeleri gerek yerli ve gerekse yabancı taşeron firmalarda kullanmak suretiyle sonuçlandırmaktadırlar. Bu çerçevede, Oman'da faaliyet gösteren dünyanın önde gelen firmaları arasında Bechtel, CB&I The Woodlands, Foster Wheeler, Turner, Brown & Roots, Mitsubishi, LG, Dosan, Deawoo, Dodsall, CCC Athens, Hochtief, Enelpower, China Railway Cons., Dar al-Handesah yer almaktadır.

Oman'da sürdürülen büyük altyapı yatırımları kapsamındaki kamu ihaleleri oldukça şeffaf bir süreç içinde yürütülmektedir. “Yerel” ve “uluslararası” olarak ikiye ayrılan ihalelerde nadir de olsa yeterlilik aranmaktadır. Yerel ihalelerde genel olarak aranan şart firmanın İhale Kurulu nezdinde kayıtlı olmasıdır. Uluslararası ihalelerde ise teklif veren firmanın Oman Ticaret ve Sanayi Bakanlığı nezdinde kayıtlı olması gerekmektedir.

İhale Kurulu tarafından açılan ihaleler İhale Kurulu'nun www.tenderboard.gov.om adresli internet sitesinden takip edilebilmektedir. Kurul tarafından açılan uluslararası ihaleler ise bu sitenin yanı sıra, Middle East Economic Digest isimli dergide yayımlanmaktadır. Ayrıca www.pdotenders.com ve www.chamberoman.com diğer ihale ilanlarının yer aldığı internet adresleridir.

✓ **Madencilik**

Oman'ın geleneksel geçim kaynaklarından olan madencilik sektörünün izlenen politikalar sayesinde ülke GSYİH'ına katkıda bulunduğu ve Omanlılara iş imkanları sağladığı belirtilmektedir.

Ülkenin başlıca maden kaynakları bakır, krom, nikel, demir, altın ve gümüştür. Ayrıca metalik olmayan alçı taşı, kireç taşı ve kaliteli mermer yatakları da bulunmaktadır.

Oman'ın krom rezervlerinin 2 milyon tonun üzerinde olduğu tahmin edilmekle birlikte, krom üretimi 1991 yılından itibaren Oman Krom Şirketi (OCC) tarafından yapılmaktadır. 1994 yılında ticari olarak işlenmeye başlanan altının 2006 yılı itibarıyla toplam üretimi 4,640 ons'tur.

✓ **İmalat Sanayi**

Petrol bağımlılığını azaltıcı projeler sayesinde imalat sanayinin Oman milli geliri içindeki payı 2005 yılında 2,555 milyar dolardan 2006 yılında 3,226 milyar dolara, 2007 yılında 4,050 milyar dolara çıkararak artmıştır. 2007 yılında imalat sanayinin GSYİH içindeki payı ise %10 civarında gerçekleşmiştir.

Hafif endüstri faaliyetlerine yönelen Oman imalat sanayi, doğal gaz rezervlerinin keşfedilmesiyle gazın enerji girdisi olarak kullanıldığı bazı projeler öne çıkmıştır.

Oman'da Rusayl, Sohar, Raysut, Sur, Nizwa, Buraimi ve Al Mazunah olmak üzere 7 bölgede sanayi faaliyetleri yoğunluk göstermektedir.

- **Rusayl Bölgesi:** Başkent Muskat'ın dışında 1983 yılında 340 hektarlık bir alanda kurulmuştur. Çeşitli kimyasallar, yapı malzemeleri, kablolar, bazı elektrik malzemeleri, gıda maddeleri, tekstil ve hazır giyim ürünlerinin üretimi gibi hafif sanayi faaliyetler yapan yaklaşık 130 şirket bulunmaktadır.
- **Sohar Endüstri Bölgesi:** Başkent Muskat'a 200 km, Dubai'ye 180 km uzaklıktaki Sohar şehrinde 1992 yılında 334 hektarlık bir alanda kurulmuştur. Mermer, mobilya, kağıt, içecekler, diş macunu, cam, çelik çubuklar, deri ve motor yağı üretimi yapan firmalar faaliyet göstermektedir. Bölgede 60 firma aktif olarak faaliyet göstermekte, 18 firma kuruluş aşamasında, yaklaşık 44 firma da başvuru yapmış bulunmaktadır. Sohar Limanı genişletme projesi tamamlandığında hem kara hem deniz yolları bakımından endüstri bölgesinin elverişli bir konumda olacağı belirtilmiştir. Sözü edilen projenin bir ayağı olan 850 metre uzunluğundaki su yolu inşa projesini Türk şirketi STFA tarafından üstlenilmiştir.

Oman'ın imalat sanayindeki en önemli faaliyeti çimento üretimidir. Muskat ve Salalah'ta bulunan 2 fabrikada yıllık 2 milyon ton çimento üretilmektedir. Ancak ülkede inşaat-altyapı faaliyetlerinin yoğun olması nedeniyle bu üretim ülke ihtiyacını karşılamamaktadır.

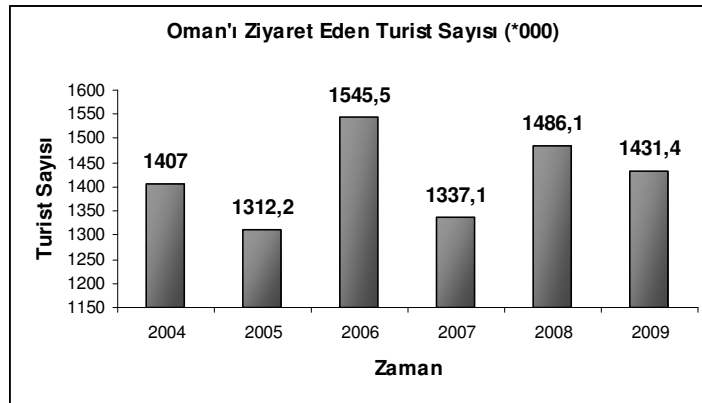
Al Mazunah'ta bir Serbest Bölge kurulmuş olup, Salalah ve Sohar'daki serbest bölge çalışmaları da devam etmektedir.

Özel endüstri bölgeleri ucuz arsa, elektrik, su, enerji ve iş gücü gibi avantajlar sağlamaktadır. Serbest bölgelerde ise arsa satın almak mümkündür. <http://portal.peie.om/tabid/59/Default.aspx> linkinden bölgeler ile ilgili ayrıntılı bilgi edinilebilir.

✓ Turizm

Ülke ekonomisinin petrole bağımlılığını azaltılmasında önemli rol üstlenen turizm sektöründe yabancı yatırımlar Oman devleti tarafından teşvik edilmektedir. Dünya Seyahat ve Turizm Konseyi'nin (World Travel & Tourism Council, WTTC) verilerine göre 2009 yılında turizm sektörünün Oman GSYİH'ındaki payı bir önceki yıla oranla artarak %7,5 olmuştur. Söz konusu oranın 2020 yılında %9,1'e ulaşması beklenmektedir.

WTTC 2009 verilerine göre de 2009 yılı içerisinde Oman'ı 1 milyon 431 bin turist ziyaret etmiştir.

Kaynak: World Travel & Tourism Sector

Turizm sektöründe projeler başlatan Oman'ın en büyük projesi 15 milyar dolar değerinde olan Al Madina Al Zarqa Mavi Şehir projesidir. Söz konusu projenin 1. fazını yapma işini Türk şirketi ENKA ve Yunan girişim ortağı Aktor Ate kazanmıştır. 2014 yılının sonunda tamamlanması planlanan proje sayesinde 200.000 kişinin yaşayabileceği ve Dubai'ye alternatif bir merkez oluşturulması hedeflenmiştir.

Mavi Şehir projesi dışında, diğer önemli turizm projeleri Wave Muscat, Sama Dubai, ITC Turizm Kompleksleri, 7000 kişilik toplantı ve fuar merkezi projesi, Crown Plaza oteli inşası ve golf merkezleri projesi olarak sıralanmaktadır.

✓ **Bankacılık ve Finans**

Para ve maliye politikasında istikrarı sağlayan ve ticari bankaları denetleyen Oman Merkez Bankası (CBO) 1974 yılında kurulmuştur. Oman'da bulunan 16 ticari bankanın 7'si yerli şirketlere aittir. Bu bankaların dışında Oman İmar Bankası, Oman Kalkınma Bankası, Alliance İmar Bankası ve Oman Sanayi Bankası olmak üzere hükümetin benimsediği politikaların gerçekleşmesinde destek sağlamak adına kurulan uzmanlaşmış bankalar bulunmaktadır.

Oman bankacılık sektörünün Omanlılaştırma politikasına başarılı bir model olduğu belirtilmektedir ve "The College of Banking and Financial Studies" Omanlıları bankacılık kariyeri için hazırlamaktadır.

İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB) ve Muskat Menkul Kıymetler Borsası (Muscat Securities Market – MSM) iki ülke sermaye piyasalarını geliştirmeyi ve iki borsa arasında karşılıklı bilgi paylaşımını amaçlayan Mutabakat Zaptını, 27 Aralık 2009 tarihinde Oman'da imzalamıştır. Söz konusu anlaşma kapsamında karşılıklı olarak borsa iletişim kanallarının geliştirilmesi, uzun vadeli işbirliğinin oluşturulması ve süreklilik kazandırılması, her iki borsa bünyesindeki piyasaların işleyişi hakkında bilgi alışverişi sağlanması ve bu bilgilerin piyasaların geliştirilmesi amacıyla kullanılması hedeflenmektedir.

YATIRIM ORTAMI

Oman, petrol ve doğal gaz üretimine olan bağımlılığını azaltmak amacıyla, bazı sektörlerin gelişimi için çaba harcamaktadır. Özellikle bilişim teknolojileri, telekomünikasyon ve endüstriyel gelişimi hedefleyen Oman, yatırımcılara birçok avantaj sağlamaktadır.

Yabancı yatırımcılardan gelir vergisi alınmamakta, kurumlar vergisi ise karşılaştırmalı olarak düşük bir seviye olan %12'de tutulmaktadır. Yatırımcıların gerçekleştireceği sermaye ve kar transferlerine kısıtlama yapılmazken, kendilerine 10 yıl süreyle vergi muafiyeti sağlanmaktadır. Ayrıca, üretimde kullanılacak ham madde ve makineleri ithal eden firmalar, yine 10 yıl süreyle, gümrük vergisinden muaf tutulmaktadır.

Oman, Dünya Ticaret Örgütü'ne (WTO- World Trade Organization) üyeliğiyle beraber, şirket hisselerinin %70'inin yabancıların elinde bulunmasını kabul etmiştir. Oman'da altı sanayi bölgesi, iki serbest bölge ve bir özel ekonomik bölge bulunmaktadır. Rusayl, Salalah, Sohar, Sur, Nizwa ve Buraimi'de yer alan sanayi bölgelerinden Sohar ağır sanayiye yoğunlaşmıştır. Bunun yanı sıra, ilk sanayi bölgesi olan Rusayl'da bulunan bilişim teknolojileri merkezi KOM (Knowledge Oasis Muscat), bilişim teknolojilerine yapılan

yatırımın önemli ögelerinden biridir. Onay alındığı takdirde, altı sanayi bölgesi ve iki serbest bölgede %100 yabancı yatırıma izin verilmektedir.

Rusayl, Raysut, Sohar, Nizwa, Buraimi ve Sur'daki sanayi bölgeleri ile Al Mazunah Serbest Bölgesinde gerçekleştirilecek sanayi yatırımlarında önemli kolaylıklar da sağlanmaktadır. Bu bölgelerde arsa kirası yıllık m² başına 65 sent, elektrik ücreti kWh başına 3-6 sent, su ücreti galon başına 1 sent, gaz ücreti m³ başına 8 senttir. Enerjinin önemli girdi olarak kullanıldığı sektörler için Oman'da yapılacak yatırımlar büyük avantaj taşımaktadır. Ayrıca bu bölgelerdeki yatırımlarda yabancı sermaye oranı yüzde 100 olabilmektedir.

Yatırım ve İhracat Geliştirme Merkezi (OCIPED) yabancı yatırımcılar için gerekli her türlü bilgiyi temin eden bir "one stop shop" şeklinde çalışmaktadır (www.ociped.com).

Toplam sermayesi 52.000 ABD Doları ve daha fazlası olan işletmeler Ticaret ve Sanayi Bakanlığına kayıt olmak durumundadır. Bunun yanında, ilgili firmanın Bölgesel Belediyeler, Çevre ve Su İşleri Bakanlıklarından da izin almış olması gerekmektedir. Yabancı çalışanların ise İşgücü Bakanlığı ve Oman Göçmenlik Ofisi'nden konaklama ve çalışma izni almaları gerekmektedir.

Oman'da yerel bir temsilcilik ve şube kurmak için de yine Bakanlığa (www.mocioman.gov.om) ya da Oman Ticaret ve Sanayi Odasına (www.chamberoman.com) ve Belediyelere (www.mctmnet.gov.om) kayıt mecburiyeti vardır.

Dünya Bankası'nın kriterleri ışığında Oman Sultanlığı'nın yatırım ortamını değerlendirme;

Oman'da iş kurmak için gerekli olan süre 34 gün, KİK bölgesinde ise 47 gün olarak belirtilmektedir. Bununla beraber, iş kurmanın maliyeti ve gerekli görülen asgari sermaye düşüktür. Benzer şekilde, uyuşmazlık yaşandığı takdirde çözüme kavuşturulması uzun sürerken, sürecin maliyeti düşük kalmaktadır.

Dünya Bankası verileri, işe alma sürecinin Oman'da son derece zor olduğunu; buna karşılık ve işten çıkarma sürecinin ve maliyetinin son derece kolay olduğunu göstermektedir. Çalışma saatleri ise Oman'da tüm KİK bölgesinde olduğu gibi pek esnek değildir.

Oman'da mülkiyet kaydı ve devri ile ilgili düzenlemelerin sayısı, süresi ve maliyeti son derece düşüktür. Bu da ülkede mülkiyet haklarının iyi korunduğunun bir işaretidir.

Kurumsal yönetim ve bilgilendirme konusunda Oman, iyi bir performans göstermektedir.

Uyuşmazlıkların çözülmesi için gereken zaman Oman'da son derece uzun; buna karşın uyuşmazlıkların çözülmesinin maliyeti ise son derece düşüktür.

Yine iflas durumunda işletmenin kapatılmasının aldığı zaman Oman'da dünya geneline ve kendi bölgesine göre hayli uzun; buna karşın iflas sürecinin maliyeti son derece düşüktür.

İç pazar hacminin çok büyük olmaması nedeniyle imalat sektöründe ihracata yönelik yatırımlar teşvik edilmektedir. Bu proje alanları şöyledir:

- Yerli hammaddeleri kullanan sanayiler
- İhracatı esas alan sanayiler
- Sermaye, bilgi ve teknoloji yoğun olan projeler
- Oman vatandaşlarına istihdam imkanı yaratan projeler
- Petro-kimya sanayileri
- Re-export için hammadde ve yarı mamul işleyen sanayiler
- Çok uluslu şirketler için üretim merkezleri

✓ **Oman'da Yabancı Sermayeli Şirket Kurmaya Yönelik Bilgiler**

Yabancı Yatırımların ülkeye girişi ve yabancı tüzel kişilerin Oman'da kurulu bir şirketi yönetmeleri için gerekli yasal düzenlemeler, 102/94 sayılı "Yabancı Sermaye Yatırım Kanunu" (FCIL) (Sultani Decree) ile belirlenmiştir.

Bu yasal düzenlemeye göre, hissedarları Oman vatandaşı ve yabancı ülke vatandaşı olan bir şirket, karma (mixed) ticari şirket olarak adlandırılmaktadır.

FCIL Kanunu'na göre, Oman vatandaşı olmayan gerçek yada tüzel kişilerin Oman'da ticari, sanayi ya da herhangi bir iş faaliyetinde bulunmaları için öncelikle Oman Ticaret ve Sanayi Bakanlığı'ndan yabancı sermaye yatırım lisansı almaları gerekmektedir. Karma şirketlerin kurulması için gereken minimum sermaye miktarı 150,000 Oman Riyali (yaklaşık 400,000 Amerikan Doları) civarındadır.

Söz konusu Kanun gereğince, yabancı hissedarlı şirket kurulabilmesi için yabancı sermaye miktarına bağlı olmak üzere üç aşamalı onay süreci bulunmaktadır. Yabancı hisse payının şirket toplam sermayesinin % 49'undan az olduğu durumları kapsayan ilk aşama, Ticaret ve Sanayi Bakanlığı'ndan alınan onaydır. Yabancı hissedarların payı toplam sermayenin % 65-70'i oranında ise ikinci aşama olarak Yabancı Sermaye Yatırım Komitesi'nin onayı gerekmektedir.

Son aşama ise yabancı hisse paylarının toplam sermayenin %70'inden fazla olduğu durumları içermekte olup, bu durumda Bakanlar Konseyi'nin onayının alınması zorunludur. FCIL, bir şirkette %100 yabancı sermaye bulunmasına izin vermektedir. Ancak, yabancı hissedar Körfez İşbirliği Konseyi ülkelerinden olmadığı sürece bu orandaki bir katılımın onay alması oldukça zordur.

Vergilendirme: Yabancı hisse payı toplam şirket sermayesinin %70'ini geçmediği sürece, Oman'da bulunan şirketler aynı oranda vergiye tabidir. Buna göre, yabancı hisse payı %70 veya bu oranın altında olan şirketler için elde edilen kar oranının ilk 30,000 Oman Riyali vergiden muaf olup, geri kalan miktar için uygulanan vergi oranı %12'dir.

Yabancı hisse payı %70'in üzerinde olan şirketler veya şubeler için uygulanan vergi oranı elde edilen kar oranına göre karın %30'una kadar çıkmaktadır.

DIŞ TİCARET

Petrol Oman'ın on yıldır ihracat gelirlerinin yaklaşık olarak %70'ini oluşturmuştur. Petrol dışındaki sektörlerin geliştirilmesi çabalarına bağlı olarak 2001 ve 2004 yıllarında bu oran %70'in altına gerilemiş ancak petrol fiyatlarındaki artış nedeniyle 2005 yılından itibaren tekrar yükseliş göstermiştir. Petrol dışında ihracat içinde imalat sektörünün ve LNG'nin payı büyüktür.

Salalah Limanı'nın 1999 yılında kullanıma açılmasıyla ülkenin reeksport kazançlarında düzenli artışlar meydana gelmiştir. Körfez İşbirliği Konseyi ile kurulan Gümrük Birliği sonucunda sektörün 2006 ile 2007 yılları arasındaki toplam ihracat içindeki payı %9 seviyesinde gerçekleşmiştir.

İthalat harcamaları ise; iç talepteki büyüme ile ülkenin nihai tüketim mallarında, imalat ekipmanlarında ve gıda ürünlerinde dışa bağımlı olması nedeniyle yıllık %9 oranında artmıştır. Hızlı nüfus artışı ve coğrafî koşulların elverişsizliği nedeniyle özellikle gıda ve tarım ürünleri ithalatında daha da fazla artış yaşanacağı tahmin edilmektedir.

Oman'ın dış ticareti petrol ile LNG satışlarının fazla olduğu Asya ülkelerine yönelmiştir. Petrol dışındaki ürünlerin ihracatında ise BAE pazarı ilk sırada yer almaktadır. Diğer önemli pazarlar ise Hindistan, Suudi Arabistan, Ürdün ve Katar'dır. Oman'ın ithalatını gerçekleştirdiği başlıca ülke BAE'dir fakat buradan ithal edilen ürünlerin çoğu Jebel Ali Serbest Bölgesi'nden gerçekleştirilen reeksportlardan oluşmaktadır. Diğer önemli tedarikçi ülkeler ise Japonya, ABD ve İngiltere'dir.

OMAN PAZARI İLE İLGİLİ BİLGİLER

- Tüketim ürünlerinin %80 kadarını yurtdışından alan Oman, Türk ihracatçılar için önemli bir pazar konumundadır. Türk firmaları gıda sektöründe; canlı hayvan, et ve et mamulleri, süt ve süt ürünleri, buğday, un, pirinç, taze ve ya dondurulmuş sebze ve meyveler, alkolsüz içecekler, bitkisel yağlar ihraç edebilirler. İhraç edilecek diğer ürünler ise; kağıt ürünleri, lastik tekerlekler, demir ve çelik ürünleri, ısıtma ve havalandırma ekipmanları, taşıt araçları ve yedek parçaları, mobilya ve döşeme malzemeleri, inşaat malzemeleri ve aksesuarları, pompalar, plastik borular, aydınlanma cihazlarıdır.
- Oman'dan balık ve balık ürünleri, hurma, tropikal meyve ve meyve suyu alımı yapılabilir.
- Oman'ın nüfusu küçük olmakla beraber, rekabetçi bir pazara sahiptir.
- Dubai gibi önemli bir pazara karayolundan uzaklık sadece 5 saattir.
- Türk firmaları için Oman'a ulaşım denizyolundan doğrudan sefer olmaması nedeniyle yüksek maliyetler içermektedir. Fakat, Oman'ın Arap Yarımadası, Afrika ve Asya'nın kesişme noktasında olması bu ülkeyi önemli bir üs haline getirmektedir. Salalah (www.salalahport.com) dünyanın 6. büyük limanı ve aynı zamanda serbest bölge olarak önemli bir ticaret üssü konumundadır.

- Basra Körfezi'nden geçen petrol tankerlerin tamamı Oman ve İran arasındaki Hürmüz Boğazı'nı kullanmaktadır. Bu durum Oman'ın stratejik önemini ve iç istikrarını dünya enerji piyasası açısından önemli kılmaktadır.
- Petrol yan ürünleri konusunda üretim yapan ve re-export faaliyetleri yürüten firmalar için Oman stratejik bir üs olabilir.
- Oman'ın coğrafi konumu ve tarihsel geçmişi dikkate alındığında, Oman'ın İran, Zanzibar, Kenya, Yemen, Hindistan, Pakistan ve Sri Lanka'da önemli bağları mevcuttur. Bu itibarla, Türk firmalarının Oman'da kuracakları acentelik-distribütörlük ilişkileri sayesinde söz konusu ülkelere kolayca ulaşması mümkündür.
- Ülke ekonomisini petrol gelirlerinden bağımsız hale getirmek için çeşitlendirme yönüne giden hükümet için yerel bir ortak ile yapılan yatırımlar önem taşımaktadır.
- Dünya'nın önde gelen markalarının Oman'daki temsilcilikleri bir kaç büyük firma tarafından elde edilmiştir. Bu firmalar Suhail Bahwan, Saud Bahwan, Omar Zawawi Establishment, Zubair Corporation, Khimji Ramdas, WJ Towell ve Mohsin Haider Darwish isimli firmalardır.
- Oman Uluslararası Ticaret ve Fuarlar (www.oite.com) ve Omanexpo (www.omanexpo.com) ülkenin önde gelen fuar kuruluşlarıdır.

TÜRKİYE-OMAN EKONOMİK VE TİCARİ İLİŞKİLERİ**Türkiye ile Oman Arasındaki Anlaşmalar**

Anlaşmanın Adı	Resmi Gazete	İmza
Ticaret ve Ekonomik, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Anlaşması	15.04.1996/22612	24 Aralık 1995
TOBB ile Umman Ticaret ve Sanayi Odası Arasında İkili İşbirliği Protokolü		Aralık 1997
KEK I. Dönem Protokolü	13.05.1999/23694	30 Nisan 1998
KEK II. Dönem Protokolü	15.02.2000/23965	21 Eylül 1999
Sivil Havacılık Anlaşması Değişiklik Protokolü		21 Eylül 1999
Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı		21 Eylül 1999
Kültür, Eğitim, Enformasyon, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliğine yönelik Mutabakat Zaptı		21 Eylül 1999
KEK III. Dönem Protokolü	08.08.2001/24487	28 Mayıs 2001
KEK IV. Dönem Protokolü	18.03.2004/25406	13 Ocak 2004
Ticaret ve Ekonomik, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Anlaşması (Revize)		13 Ocak 2004
Uluslararası Kara Yolu Taşımacılığı Anlaşması		13 Ocak 2004
Çevre Koruma Alanında İşbirliği Anlaşması	06.11.2005/25985	13 Ocak 2004
İGEME ile Umman Yatırımların Teşviki ve İhracatı Geliştirme Merkezi (OCIPED) Arasında Mutabakat Zaptı	.	13 Ocak 2004
Türk Standartları Enstitüsü (TSE) ve Umman Sultanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Spesifikasyonlar ve Ölçümler Genel Müdürlüğü (DGSM) Arasında Spesifikasyonlar ve Ölçümler Alanında Teknik İşbirliği Programı		13 Ocak 2004
Türkiye-Umman Ortak Komite V. Dönem Toplantısı Mutabakat Zaptı		13 Eylül 2005
T.C.Tarım Bakanlığı ile Umman Sultanlığı Tarım ve Balıkçılık Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptı	16.12.2009/27434	13 Eylül 2005
T.C. Sağlık Bakanlığı ile Umman Sultanlığı Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı	16.12.2009/27434	24 Aralık 2005
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması	16.12.2009/27434	31 Mayıs 2006
YKTK	16.12.2009/27434	4 Şubat 2007
Türkiye-Umman Ortak Komite VI. Dönem Toplantısı Mutabakat Zaptı		4 Şubat 2007
Türkiye-Umman Ortak Komite VII. Dönem Toplantısı Mutabakat Zaptı		6 Haziran 2008

Oman Sultanlığı ile ticari ve ekonomik ilişkilerimizin en üst düzeyde geliştirilmesini teminen, 1995 tarihli Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması 2004 yılında günün koşullarına uygun olarak revize edilmiş ayrıca, karayolu taşımacılığı, çevre, standardizasyon gibi konularda da çerçeve anlaşmaları imzalanmıştır.

✓ Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması

Anlaşmaya ilişkin müzakereler tamamlanmış ve Anlaşma 31 Mayıs 2006 tarihinde imzalanarak; 16 Aralık 2009 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

✓ Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması

İki ülke arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması da 4 Şubat 2007 tarihinde, Devlet Bakanı Beşir Atalay ve Oman Ekonomi Bakanlığı Genel Sekreteri Muhammed Bin Nasır El Kusaybi tarafından imzalanmıştır. Anlaşma 16 Aralık 2009 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Türkiye ile Oman Arasındaki Ticari İlişkiler

Türkiye-Oman Ticari İlişkileri (Bin Dolar)

Yıllar	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2005	39.682	3.871	43.553	35.811
2006	71.000	2.113	73.113	68.887
2007	91.831	24.334	116.165	67.497
2008	215.755	10.611	226.366	205.144
2009	105.540	16.584	122.124	88.956
2009*	2.880	29	2.909	2.851
2010*	5.740	1.582	7.322	4.158

Kaynak: DTM ve TÜİK

* Ocak ayı verileri

Türkiye ile Oman arasındaki ticaret hacminin son derece düşük olduğu gözlenmektedir. İki ülke arasındaki ticaret hacmi büyük ölçüde Türkiye'den Oman'a yapılan ihracattan kaynaklanmaktadır.

2009 yılında iki ülke ticaret hacmi 122 milyon dolar seviyelerinde gözlemlenmektedir. İhracat yarı yarıya azalırken, ithalatın 2008 yılına göre %56.2 oranında arttığı görülmektedir. 2009 yılının Ocak ayı verileriyle, 2010 yılına ait ilk veriler karşılaştırıldığında ise ciddi bir artış göze çarpmaktadır. Bu dönemde, Türkiye'nin Oman'a ihracatı %99.3 oranında artarken, ticaret hacmi, %151 artarak 7,3 milyon dolara ulaşmıştır.

Ayrıca, Oman'ın Beş Yıllık Kalkınma Planı çerçevesinde öngördüğü alt ve üst yapı projeleri Türk müteahhitlik sektörü için cazip fırsatlar yaratmaktadır. Bu çerçevede, 2000 yılında STFA-Atilla Doğan ortaklığı tarafından üstlenilen Sohar Limanı Ruhtım İnşaatı Projesi Türk firmalarının bu ülkede üstlendikleri ilk önemli projedir. ALKE, ERKO, Tekfen, Ünal ve Aytek firmalarının Oman'daki faaliyetleri devam etmekte ve giderek artmaktadır. Son olarak Enka İnşaat, Yunan ortaklığı ile Al Madina Al Zarqa'da Blue City adı altında 5 yıldızlı üç otel, 4990 konut, 202 villa, 2 golf sahası ve bu projeleri tamamlayıcı alt yapı projelerini üstlenmiştir.

Türkiye'den Oman'a Yapılan İhracatta Başlıca 10 Fasıll (Dolar)

MADDE ADI	2006	2007	2008
Demir ve Çelik	17.760.528	27.445.894	106.486.260
Elektrikli Makina ve Cihazlar, Aksam ve Parçaları	16.236.129	20.150.597	28.879.947
Demir veya Çelikten Eşya	1.648.582	4.652.621	12.919.659
Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar ve Müstahsalları, Mumlar	36.402	394.469	11.439.753
Nükleer Reaktörler, Kazan, Makina ve Cihazlar, Aletler, Parçaları	5.361.611	7.132.301	11.238.095
Mobilyalar, Aydınlatma, Reklam Lambaları, Prefabrik Yapılar	933.669	7.784.715	7.422.053
Sebze, Meyve, Bitki Parçaları, Sert Kabuklu Yemiş Konserveleri	4.238.860	4.486.853	7.106.153
Halılar ve Diğer Dokumaya Elverişli Maddeden Yer Kaplamaları	1.748.034	2.660.578	4.558.823
Kauçuk ve Kauçuktan Eşya	1.233.584	980.323	3.492.209
Motorlu Kara Taşıtları, Traktör, Bisiklet, Motosiklet ve Diğer	3.165.407	3.128.276	3.250.068

Kaynak: DTM

Oman'dan Türkiye'ye Yapılan İhracatta Başlıca Fasıllar (Dolar)

MADDE ADI	2006	2007	2008
Plastik ve Plastikten Mamul Eşya	424.742	9.672.922	5.622.805
Organik Kimyasal Müstahsallar	1.533.849	863.080	4.884.164
Balıklar, Kabuklu Hayvanlar, Yumuşakçalar, Diğer Omurgasızlar	10.846	112.910	39.861
Elektrikli Makina Ve Cihazlar, Aksam ve Parçaları	532	0	20.883
Yenilen Çeşitli Gıda Müstahzarları	0	0	16.049
Adi Metallerden Çeşitli Eşya	0	310	10.684
Diğer	142.767	13.685.223	16.249

Kaynak: DTM

Türkiye ile Oman Arasındaki Müteahhitlik İlişkileri

Türk müteahhitlik firmaları Oman pazarına ilk olarak 2000 yılında girmiştir ve o zamandan 2009 yılı sonuna kadar 24 projede 2.279.127.579 ABD Doları tutarında iş üstlenilmiştir.

Yıllar	Toplam Proje Sayısı	Toplam Proje Bedeli (ABD Doları)
2003	4	135 780 467
2004	1	7 500 000
2005	2	57 410 943
2006	2	973 500 000
2007	1	134 662 788
2008	---	---
2009	2	332 151 000

Kaynak: Türkiye Müteahhitler Birliği

Firmalarımızın Oman'da üstlendiği projeler:

- Altyapı işleri kapsamında çeşitli kentsel altyapı, içme suyu ve boru hattı projeleri
- Bina işleri kapsamında çeşitli konut projeleri
- Su işleri kapsamında çeşitli sulama projeleri
- Ulaşım işleri kapsamında çeşitli liman, havaalanı, yol, köprü ve tünel projeleri

Oman'da faaliyet gösteren Türk İnşaat Firmaları¹:

- ATTİLA DOĞAN İnşaat ve Tesisat A.Ş.
- ENKA İnşaat ve Sanayi A.Ş.
- FERNAS İnşaat Ltd. Şti.
- MAKYOL İnşaat Sanayi Turizm ve Tic. A.Ş.
- MPE Mühendislik İnşaat Taahhüt ve Dış Ticaret A.Ş.
- POLAT Yol Yapı San. ve Tic. A.Ş.
- STFA İnşaat A.Ş.
- TAV Tepe Akfen Yatırım İnşaat ve İşletme A.Ş.
- TEKFEN İnşaat ve Tesisat A.Ş.

Türkiye ile Oman Arasındaki Karayolu Taşımacılığı İlişkileri

Türk ve Oman Hükümetleri arasında 13 Ocak 2004 tarihinde Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması imzalanmıştır. Türkiye'den Oman'a karayolu kullanılarak yapılan taşımalarda güzergâh üzerindeki ülkeler sırasıyla Suriye, Ürdün, Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri'dir.

Oman'a taşıma yapan Türk araçları Suriye sınırında bulunan Cilvegözü sınır kapısından çıkış yaparken, girişler Dubai-Birleşik Arap Emirlikleri üzerinden genellikle Hatta Kapısı kullanılarak yapılmaktadır.

Ülkeye karayolu ile yapılan taşımalarda mevcut bulunan tek sorun vize için gerekli olan davetiyenin geliş süresi olup, bu durum sevkiyatların tamamlanma sürelerini geciktirmekle beraber maddi kayıplara da neden olmaktadır.

Oman'a İhraç Yük Götüren Türk Araçları

Kapılar	2006	2007	2008	2009	Ocak 2009	Ocak 2010	DEĞİŞİM%
Cilvegözü	250	100	208	139	4	7	75%
Öncüpınar	0	8	0	0	0	0	0%
Toplam	250	108	208	139	4	7	75%

Kaynak: Uluslararası Nakliyeciler Derneği

¹ Alfabetik olarak sıralanmıştır.

DEİK/TÜRK – OMAN İŞ KONSEYİ

- **Kuruluş Yılı:** 2006
- **İş Konseyi Başkanı:** Tefvik Öz, Tefirom İnşaat Enerji San. ve Tic. A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı
- **İş Konseyi Eşbaşkanı:** Khalid Mohammed Al-Zubair, Al Zubair Group Yönetim Kurulu Başkanı
- **Muhatap Kuruluş:** Oman Ticaret ve Sanayi Odası (OCCI)

1988 yılında Türkiye'nin yabancı ülkeler ve uluslararası topluluklarla olan ekonomik, ticari, sınai ve mali ilişkilerini izlemek, bu ilişkilerin kurulmasına ve geliştirilmesine yardımcı olmak amacıyla kurulan Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK), bu amaca ulaşmak için sınai işbirliği başta olmak üzere dış ticaret ağının genişletilmesi ve hizmet sektörlerinin yurtdışına açılması gibi iş dünyasına yeni pazar olanakları sağlayacak hedeflere yönelmektedir.

DEİK iki taraflı İş Konseyleri aracılığı ile faaliyet göstermekte olup, bünyesinde yer alan İş Konseyleri yabancı muhatap kuruluşlarla imzalanan işbirliği anlaşmaları ile kurulmakta ve muhatap İş Konseyi firmalara ticaret ve sanayi sektörlerinde işbirliği olanakları konusunda etkin takip ve bilgi akışı imkanı sağlamaktadır. DEİK çatısı altında Amerika, Avrupa, Afrika, Asya Pasifik, Ortadoğu ve Körfez Bölgelerinde olmak üzere 84 İş Konseyi barındırmaktadır ve Türk-Oman İş Konseyi DEİK/Türk-Körfez İş Konseyleri bünyesinde çalışmalarına devam etmektedir.

DEİK/Türk-Oman İş Konseyi, Türk dış politikasının Körfez ülkeleri ile yakın temasta olmayı hedefleyen yaklaşımı doğrultusunda Oman ile ilişkilerin ekonomik platformda da devamlılığını sağlamak adına iki ülke işadamlarının var olan ya da potansiyel fırsatlar konusunda bilgilendirilmesini hedefleyerek yeni bir döneme hazırlanmaktadır.

İş Konseyimizin son dönemlerde gerçekleştirdiği etkinliklerin başlıcaları aşağıda yer almaktadır:

Tarih	Etkinlik	Yeri
19-21 Mart 2007	Türk-Oman İş Konseyi I. Ortak Toplantısı	Muskat
13 Kasım 2007	Türk-Oman İş Konseyi II. Ortak Toplantısı	İstanbul
8-12 Şubat 2009	Türk-Oman İş Konseyi III. Ortak Toplantısı	Muskat
20 Mart 2009	"World Water Forumu" Kapsamında Oman Belediyeler Bakanı ile Çalışma Yemeği	İstanbul
3 Eylül 2009	T.C. Muskat Büyükelçisi Sayın Hayri Erol ile Çalışma Yemeği	İstanbul
12-14 Nisan 2010	Cumhurbaşkanımız Sayın Abdullah Gül'ün Oman Sultanlığı Ziyareti Vesilesiyle Türk-Oman İş Forumu	Muskat

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

TOBB Plaza Talatpaşa cad. No:3 Kat:5 34394 Gültepe Levent İstanbul
Telefon: 0 212 339 50 00 (pbx) Faks: 0 212 270 30 92
0 212 270 41 90 (pbx) E-mail: info@deik.org.tr

Web: www.deik.org.tr

Yönetim Kurulu Başkanı:

İcra Kurulu Başkanı:

Genek Sekreter:

M. Rifat Hisarcıkhoğlu

Rona Yırcalı

Ufuk Yılmaz